

Asesiad Llwybrau Cerdded i Ysgolion RhCT

Ysgol Afon Wen / Ysgol Gyfun y Cardinal
Newman Eglwys Gatholig Rhufain /
Prifysgol De Cymru i Ysgol Garth Olwg

YMWADIAD CYFFREDINOL:

Cafodd yr adroddiad yma ei baratoi gan Redstart o blaid Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf ("y Cleient") ac mae at ddefnydd a budd y Cleient yn unig yn unol â'r cytundeb rhwng y Cleient a Redstart y cafodd gwasanaethau Redstart eu cyflawni oddi tano. Heblaw am atebolrwydd nad oes modd ei eithrio yn ôl y gyfraith, dydy Redstart ddim yn derbyn unrhyw atebolrwydd i unrhyw barti arall mewn perthynas â chynnwys yr adroddiad yma.

Er y cymerwyd gofal wrth lunio'r adroddiad yma, mae'r casgliadau a'r argymhellion sydd ynddo yn seiliedig ar wybodaeth a gafodd ei darparu gan drydydd parti ("Gwybodaeth Trydydd Parti"). At ddibenion yr adroddiad yma, mae Redstart wedi dibynnu ar yr Wybodaeth Trydydd Parti a chymryd yn ganiataol ei bod yn gywir ac yn gyflawn. Nid yw wedi gwirio gwybodaeth o'r fath yn annibynnol at ddibenion yr adroddiad yma. Dydy Redstart ddim yn gwneud unrhyw gynrychiolaeth, gwarant nac ymgymeriad (datganedig neu ymhlyg) yng nghyd-destun Gwybodaeth Trydydd Parti a dydy Redstart ddim yn cymryd nac yn derbyn cyfrifoldeb am ddigonolrwydd, cyflawnrwydd na chywirdeb yr adroddiad yng nghyd-destun yr Wybodaeth Trydydd Parti sy'n sail iddo.

RHYDDID GWYBODAETH:

Mae Redstart yn deall ac yn cydnabod rhwymedigaethau a chyfrifoldebau cyfreithiol yr Awdurdod o dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 (y "Ddeddf") ac mae'n llwyr werthfawrogi y gallai fod yn ofynnol i'r Awdurdod ddatgelu unrhyw wybodaeth sydd ganddo o dan delerau'r Ddeddf.

Cynnwys

1. Cyflwyniad	1
2. Aliniad Polisi	2
3. Gweithdrefnau	4
4. Lleoliad y Safle a Llwybr Cerdded	5
5. Arolygon Cerddwyr/Traffig	21
6. Materion Cymdeithasol	21
7. Data Gwrthdrawiadau	255
8. Trosolwg Llwybr	Error! Bookmark not defined. 6
9. Casgliadau ac Argymhellion	30

1. Cyflwyniad

- 1.1 Mae Redstart wedi cael ei gomisiynu gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf (RhCT) i gynnal asesiad i ganfod a oes llwybrau cerdded ar gael rhwng Ysgol Afon Wen / Ysgol Gyfun y Cardinal Newman Eglwys Gatholig Rhufain / Prifysgol De Cymru ac Ysgol Garth Olwg, Pentre'r Eglwys.
- 1.2 A siarad yn gyffredinol, bydd llwybr ar gael os yw'n ddigon diogel i ddisgybl gerdded ar ei ben ei hun, neu yng nghwmni oedolyn priodol, gan ddibynnu ar oedran y disgybl. Yn rhan o waith asesu'r llwybr cerdded, bydd asesiad o'r peryglon sy'n wynebu plant a'r rhieni/cynhalwyr sy'n eu hebrwng ar hyd y llwybr rhwng y cartref a'r ysgol angen yn cael ei gynnal.
- 1.3 Bydd asesiadau o'r fath yn dilyn Darpariaethau Statudol Llywodraeth Cymru ar yr Asesiad Risg o Lwybrau Cerdded i'r Ysgol, fel y nodir yn Narpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr 2014.

2. Aliniad Polisi

- 2.1 Mae Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 yn nodi'r fframwaith cyfreithiol y gwneir darpariaethau teithio oddi mewn iddo ar gyfer dysgwyr sy'n teithio o'r cartref i'r ysgol. Ym mis Mehefin 2014, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr i gynorthwyo awdurdodau lleol i roi'r Mesur ar waith.
- 2.2 Mae gan awdurdodau lleol ddyletswydd gyfreithiol i asesu anghenion teithio dysgwyr sy'n cerdded i'r ysgol. Mae'r Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr yn galluogi awdurdodau lleol i benderfynu a yw llwybr i'r ysgol 'ar gael' (diogel) i'w gerdded neu'n cael ei ystyried 'ddim ar gael' (anniogel) a'r mesurau diogelu y gellid eu rhoi ar waith i sicrhau bod y llwybr 'ar gael' (yn ddiogel) i'w gerdded neu y gall ddod yn 'ddiogel'.
- 2.3 Mae dogfen Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i'r materion a ganlyn gael eu hystyried wrth asesu llwybr;

Er mwyn i lwybr gael ei ddosbarthu'n un sydd ar gael (diogel) mae angen i'r llwybr fod;

- Yn droedffordd ddigonol barhaus ar ffyrdd sy'n cludo traffig canolog i drwm; **neu**
- "Camau i lawr" ar ffyrdd sydd â llif traffig isel ond llinellau gweld digonol i roi digon o rybudd ymlaen llaw i yrwyr a cherddwyr; **neu**
- Ar ffyrdd gyda llif traffig isel iawn, dim "camau i lawr", ond digon o linellau gweld da i roi digon o rybudd ymlaen llaw.

Os oes angen croesi ffyrdd, argymhellir bod un o'r mesurau diogelwch canlynol:

- Lloches i gerddwyr; **neu**
- Gwelededd – dylai fod yn ddigon da i ganiatáu i gerbydau stopio'n ddiogel (o ystyried y rheol cyflymder yr 85fed canradd, mae pellteroedd stopio cerbydau fel y rhai a nodir yn Rheolau'r Ffordd Fawr); **neu**
- Digon o fylchau yn llif y traffig a'r llinell weld i ganiatáu digon o gyfleoedd i groesi'n ddiogel; **neu**
- Digon o gyfleusterau croesi (er enghraifft, croesfannau sebra, pelican); **neu**
- Digon o gamau i gerddwyr wrth y goleuadau traffig (gan gynnwys llochesi angenrheidiol); **neu**
- Digon o Hebryngwyr Croesfan Ysgol (pobl lolipop).

- 2.4 Dylid ystyried y wybodaeth ganlynol fel y manylir yn y ddogfen Teithio gan Ddysgwyr a'i chrynhai isod;
- a) Cyfyngiadau cyflymder o gwmpas neu gerllaw ysgolion;
 - b) Llif traffig dwy ffordd a gofnodir mewn Unedau Ceir Teithwyr (PCUs) - mae llif traffig isel yn cael ei bennu o dan 400 o gerbydau mewn cyfnod o awr, llif traffig canolog rhwng 400 ac 840 a llif traffig trwm dros 840 o gerbydau yr awr. Asesir bod ffordd â llai na 240 o gerbydau yr awr yn ddiogel i'w chroesi, sy'n cyfateb i 1 cerbyd bob 15 eiliad;
 - c) Mae angen dadansoddiad o fylchau mewn traffig am 5 munud yn olynol. Ystyrir bod 4 bwlch o fewn cyfnod o 5 munud o'r fath yn dderbyniol. Ar gyflymder cerdded o 1 metr yr eiliad bydd y rhan fwyaf o bobl yn gallu croesi dwy lôn o draffig trefol arferol mewn 4 i 6 eiliad tra bydd angen bwlch mwy o tua 10 i 12 eiliad ar eraill;
 - d) Hanes gwrthdrawiadau blaenorol am 3 blynedd o leiaf;
 - e) Lled, cyflwr, a gwelededd llwybr troed. Ar ffyrdd â llif traffig isel gellir tybio fel arfer bod llain ymyl y gall plentyn a'r rhiant sy'n ei hebrwng gamu arni pan fydd traffig yn mynd heibio yn darparu llwybr sydd ar gael;
 - f) Lle mae angen croesi ffyrdd, argymhellir y dylid ystyried argaeledd cyfleusterau croesi megis llochesi canolog, croesfannau cerddwyr neu arwyddion traffig.
 - g) Dylid ystyried llifogydd posibl ac, os oes angen, nodweddion diogelwch gan gynnwys arwyddion, goleuadau, rhwystrau diogelwch;
 - h) Unrhyw newidiadau arfaethedig i'r ardal a allai gael effaith ar lwybrau cerddwyr;
 - i) Croesfannau rheilffordd;
 - j) Perygl cymdeithasol a achosir gan unrhyw ymddygiad gwrthgymdeithasol posibl;
 - k) Unrhyw newidiadau i nodweddion y bobl sy'n cerdded y llwybr.
- 2.5 Mae Perygl Cymdeithasol yn agored i ddehongliadau gwahanol ac mae'n oddrychol. O ran mesur perygl cymdeithasol, dylai tystiolaeth fod ar gael i nodi unrhyw beryglon o'r fath.
- 2.6 Wrth gynnal asesiadau risg, argymhellir bod awdurdodau lleol yn gweithio mewn partneriaeth â sefydliadau/asiantaethau sydd ag arbenigedd mewn (gan gynnwys cyfrifoldeb am) fynd i'r afael â pherygl cymdeithasol a'i fesur. Mae gan yr Heddlu neu Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu gyfrifoldeb am droseddu, anhrefn ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, tra bod y Byrddau Lleol Diogelu Plant yn gyfrifol am faterion diogelu/amddiffyn plant.
- 2.7 Mae eu cyfranogiad yn cynnwys cyfnewid gwybodaeth, asesu, a rheoli unrhyw risgiau o'r fath. Felly, nid yw Redstart wedi'i gomisiynu i nodi materion yn ymwneud â pheryglon cymdeithasol a achosir gan ymddygiad gwrthgymdeithasol.

3. Gweithdrefnau

3.1 Ymweliad Safle

- 3.1.1 Cynhaliwyd asesiad safle ar droed i ymchwilio i'r llwybr ac i nodi peryglon / gwaith adfer posibl sydd ei angen er mwyn darparu llwybr cerdded diogel. Cafodd y llwybr ei gerdded ar adegau i ddal amodau traffig arferol yn ystod yr amser yr oedd plant ysgol yn cerdded y llwybr.
- 3.1.2 Rhestrir isod enghreifftiau o beryglon safle nodweddiadol a fydd yn cael eu hystyried o ganlyniad i'r asesiad ar droed:
- Rhyng-welededd rhwng gyrwyr a cherddwyr, ar hyd y llwybr ac ar gyffyrdd bach;
 - Nifer uchel o draffig wrth groesfannau a mathau o gerbydau sy'n defnyddio'r llwybr;
 - Cyflwr wyneb y llwybr troed, lled defnyddiadwy, a chysylltedd rhwng llwybrau troed cyfagos;
 - Unrhyw ddail sydd wedi gordyfu sy'n rhwystro symudiadau cerddwyr/sy'n culhau'r lled defnyddiadwy;
 - Cerbydau'n parcio ar y droedffordd gan achosi rhwystr/gan gulhau'r lled defnyddiadwy.

3.2 Gwybodaeth i'w Darparu

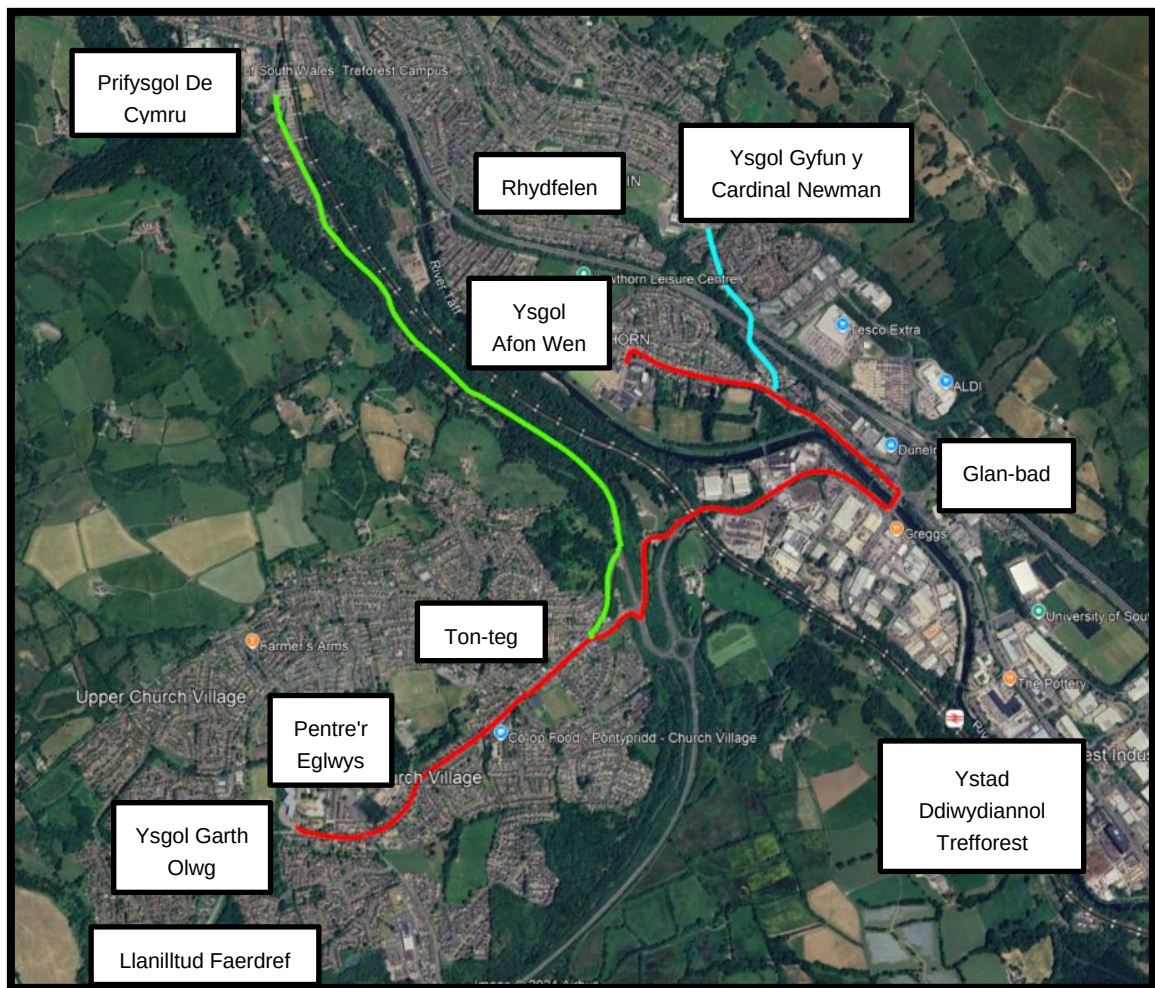
- 3.2.1 Mae'r wybodaeth ganlynol i'w darparu yn rhan o'r asesiad:
- a) Cynllun yn dangos y llwybrau a aseswyd;
 - b) Adroddiad yn nodi peryglon/risgiau posibl ac adferiad posibl ar gyfer pob perygl posibl a nodwyd.

4. Lleoliad y Safle a Llwybr Cerdded

4.1 Trosolwg Llwybr

- 4.1.1 Mae'r **Prif Lwybr** o Ysgol Afon Wen, Lôn yr Ysgol, Y Ddraenen-wen, Pontypridd CF37 5AL i fynedfa Ysgol Garth Olwg ar yr Heol Fawr, Pentre'r Eglwys, Pontypridd CF38 1DX. Mae dau Is-lwybr arall hefyd wedi'u hasesu'n rhan o'r adroddiad, gyda'r tri llwybr wedi'u dangos yn **Nelwedd 4.1** isod.

**Delwedd 4.1 –Ysgol Afon Wen / Ysgol Gyfun y Cardinal Newman Eglwys Gatholig Rhufain
Ysgol / Prifysgol Morgannwg i Ysgol Garth Olwg (Delwedd © 2024 Airbus)**

- **Prif Lwybr** - Yn cychwyn yn Ysgol Afon Wen, Lôn yr Ysgol, Y Ddraenen Wen, Pontypridd CF37 5AL, gan fynd ar hyd Heol Caerdydd, llwybr troed i Faes Williams, Heol Gwaelod-y-Garth, Heol Tonteg, Llwybr Troed i ailymuno â Heol Tonteg, yr Heol Fawr i Ysgol Garth Olwg.
- **Is-lwybr 1** - Yn cychwyn yn Ysgol Gyfun y Cardinal Newman Eglwys Gatholig Rhufain, Heol Dynea, Rhydfelen, Pontypridd CF37 5DP i ymuno â'r Prif Lwybr i Ysgol Garth Olwg yn Heol Caerdydd.
- **Is-lwybr 2** – Yn cychwyn ym Mhrifysgol De Cymru, Heol Llanilltud, Pontypridd CF37 1DL i ymuno â'r Prif Lwybr i Ysgol Garth Olwg ar yr Heol Fawr.

- 4.1.2 Mae darnau di-dor o droedffordd, gyda chyfleoedd croesi a goleuadau stryd ar hyd y llwybr. Yn gyffredinol, mae llwybrau troed ar hyd y llwybrau'n ddigon llydan i ganiatáu i gerddwyr fynd heibio'i gilydd yn ddidrafferth. Mae hyn yn lleihau ar gyfer rhai rhannau byr gyda'r gofyniad i gerddwyr naill ai ildio i'w gilydd neu groesi i ochr arall y ffordd. Mae'r llwybr o Arhosfan Bws Garej Ton-teg i Ysgol Gyfun y Cardinal Newman Eglwys Gatholig Rhufain eisoes ar gael ac yn cael ei ddefnyddio bob dydd. Mae cysylltiadau i / o Ysgolion Cynradd yn Ysgol Gynradd y Ddraenen Wen, Heol y Celyn, a llwybrau o ardal Ton-teg i Ysgolion Cynradd yn Ysgol Garth Olwg, Ysgol Gynradd Gwauncelyn ac Ysgol Gynradd Llanilltud Faerdref hefyd eisoes ar gael ac yn cael eu defnyddio bob dydd.
- 4.1.3 Lle'r oedd angen croesi ffyrdd ymyl, ystyriwyd bod gwrthdaro rhwng cerbydau/cerddwyr yn risg isel.
- 4.1.4 Darperir cysylltedd rhwng llwybrau troed drwy gydol y daith gan groesfannau sebra, signalau traffig a mannau croesi heb eu rheoli eraill.
- 4.1.5 Mewn mannau, mae angen clirio llystyfiant i wella lled y llwybr troed y gellir ei ddefnyddio a gweledd i gerddwyr. Bydd gofyniad parhaus i gynnal twf llystyfiant yn yr ardaloedd hyn.
- 4.1.6 Mae ffotograffau a dynnwyd ar hyd y llwybrau cerdded i'w gweld isod.

4.2 Prif Lwybr – Ysgol Afon Wen i Ysgol Garth Olwg

- 4.2.1 Tynnwyd ffotograffau 4.1 i 4.24 ar hyd y **Prif Lwybr** o Ysgol Afon Wen i fynedfa Ysgol Garth Olwg ar yr Heol Fawr.
- 4.2.2 Mae terfynau cyflymder yn amrywio ar hyd y llwybr o 20mya i 30mya, fodd bynnag mae terfyn cyflymder o 20mya yn ei le ar hyd y rhan fwyaf o'r llwybr, gyda llif cerbydau i'w gweld yn gymedrol i uchel, a nifer y cerddwyr yn isel yn ystod amser yr asesiad.

Ffotograff 4.1 – Croesfan a reolir gan signalau yn Ysgol Afon Wen

Ffotograff 4.2 a 4.3 – Mannau croesi heb eu rheoli wrth fynedfa Ysgol Afon Wen

Ffotograff 4.4 – Llystyfiant yn hongian ar hyd yr A4054 Heol Caerdydd

Ffotograff 4.5 – Problemau parcio ar y stryd y tu allan i rif 6 Heol Caerdydd ar yr A4054

Ffotograff 4.6 – Problemau parcio ar y stryd ar hyd Maes Williams ar yr A4054 Heol Caerdydd

Ffotograff 4.7 – Croesfan heb ei rheoli (lloches i gerddwyr) ar draws yr A4054 Heol Caerdydd i gysylltu â Maes Williams

Ffotograff 4.8 – Troedffordd ar hyd yr A473 Heol Tonteg

Ffotograff 4.9 – Croesfan gyffordd lydan wrth y fynedfa i gwrth blaen y garej ar yr A473 Heol Tonteg, gyda llystyfiant wedi gordyfu ar y droedffordd ddeheuol

Ffotograffau 4.10 a 4.11 – Llystyfiant wedi gordyfu ar y llwybr troed defnydd a rennir ar hyd yr A473 Heol Tonteg, gan leihau'r lled defnyddiadwy

Ffotograff 4.12 – Llwybr troed Teithio Llesol wedi'i oleuo yn cysylltu'r A473 Heol Tonteg â'r Heol Fawr

Ffotograff 4.13 – Croesfan a reolir gan signalau ar draws yr Heol Fawr sy'n arwain at Heol Tonteg

Ffotograff 4.14 – Croesfan a reolir gan signalau ar y gyffordd rhwng Heol Tonteg a'r Heol Fawr (gwaelod y bryn)

Ffotograff 4.15 – Croesfan a reolir gan signalau ar y gyffordd rhwng Heol Tonteg a'r Heol Fawr (pen y bryn)

Ffotograff 4.16 – Croesfan a reolir gan signalau ar yr Heol Fawr yn cysylltu â Pharc Ton-teg

Ffotograff 4.17 – Croesfan heb ei rheoli (lloches i gerddwyr fesul cam) y tu allan i rif 12 Tai Llwyn-y-Celyn ar yr Heol Fawr

Ffotograff 4.18, 4.19, 4.20 a 4.21 – Mannau croesi a reolir gan signalau ar y gyffordd 4 cangen rhwng Heol Sant Illtyd a Heol yr Orsaf â'r Heol Fawr

Ffotograff 4.22 – Llystyfiant yn hongian ar y llwybr troed i Ysgol Garth Olwg

Ffotograff 4.23 – Croesfan a reolir gan signalau wrth ddynesu at Ysgol Garth Olwg

Ffotograff 4.24 – Croesfan a reolir gan signalau wrth y fynedfa i Ysgol Garth Olwg

4.3 Is-lwybr 1 – Ysgol Gyfun y Cardinal Newman Eglwys Gatholig Rhufain i Heol Caerdydd

- 4.3.1 Tynnwyd lluniau 4.25 i 4.28 ar hyd **Is-lwybr 1** o Ysgol Gyfun y Cardinal Newman Eglwys Gatholig Rhufain, Heol Dynea i Heol Caerdydd lle mae Is-lwybr 1 yn ymuno â'r Prif Lwybr.
- 4.3.2 Mae'r llwybr o fewn terfyn cyflymder o 20mya, gyda llif cerbydau i'w gweld yn isel, ac roedd nifer y cerddwyr yn isel yn ystod amser yr aseiad.

Ffotograff 4.25 – Croesfan heb ei rheoli wrth y fynedfa i Ysgol Gyfun y Cardinal Newman Eglwys Gatholig Rhufain

Ffotograff 4.26 – Troedffyrdd dros bont yr A470 ar hyd Heol Dynea

Ffotograff 4.27 – Parcio ar y stryd ar hyd Heol Dynea yn culhau lled y llwybr troed defnyddiadwy

Ffotograff 4.28 – Cyffordd Heol Dynea yn culhau lled y llwybr troed defnyddiadwy lle mae'n ymuno â'r A4054 Heol Caerdydd

4.4 Is-lwybr 2 – Prifysgol De Cymru i'r gyffordd rhwng Heol yr Eglwys/Heol Tonteg a'r Heol Fawr

- 4.4.1 Tynnwyd lluniau 4.29 i 4.35 ar hyd **Is-lwybr 2** o Brifysgol De Cymru (Trefforest), Heol Llanilltud, yr Heol Fawr, lle mae Is-lwybr 2 yn ymuno â'r Prif Lwybr.
- 4.4.2 Mae terfynau cyflymder yn amrywio ar hyd y llwybr o 20mya i 40mya, ond mae terfyn cyflymder o 30/40mya yn ei le ar hyd y rhan fwyaf o'r llwybr, gyda llif cerbydau i'w gweld yn gymedrol i uchel, a nifer y cerddwyr yn isel yn ystod amser yr asesiad.

Ffotograff 4.29 – Croesfan a reolir gan signalau y tu allan i adeilad Prifysgol De Cymru

Ffotograff 4.30 a 4.31 – Llystyfiant yn hongian yn culhau lled y llwybr troed defnyddiadwy ar hyd y B4595 Heol Llanilltud

Ffotograff 4.32 – Llwybr troed lleol yn culhau wrth y colofnau goleuo a llystyfiant yn hongian ar hyd y B4595 Heol Llanilltud o fewn y terfyn cyflymder 40mya

Ffotograff 4.33 – Man croesi heb ei reoli yn cysylltu Heol Llanilltud â'r Heol Fawr ar hyd y B4595

Ffotograff 4.34 – Man croesi a reolir gan signalau ar y gyffordd 4 cangen rhwng Heol yr Eglwys a Heol Tonteg â'r Heol Fawr (cangen yr Heol Fawr)

Ffotograff 4.35 – Man croesi a reolir gan signalau ar y gyffordd 4 cangen rhwng Heol yr Eglwys a Heol Tonteg â'r Heol Fawr (cangen Heol yr Eglwys), lle mae Is-lwybr 2 yn ymuno â'r prif lwybr

5. Arolygon Cerddwyr / Traffig

- 5.1 Mae Canllawiau Teithio gan Ddysgwyr yn nodi: Lle mae angen croesi ffyrdd, argymhellir y dylid ystyried argaeledd cyfleusterau croesi megis llochesi canolog, croesfannau cerddwyr neu arwyddion traffig. Lle nad oes cyfleusterau croesi, dylai asesiad risg y llwybr ystyried pob croesfan ffordd ofynnol, gan gofio cyflymder a llif traffig, llinellau gweld ac ati.
- 5.2 Os oes angen croesi ffyrdd dylai fod:
- Digon o fylchau yn llif y traffig a'r llinellau gweld i ganiatáu digon o gyfleoedd i groesi'n ddiogel. Dylai'r dadansoddiad amser bwllch gael ei ddefnyddio lle bo angen **neu**
 - Llochesi i gerddwyr **neu**
 - Cyfleusterau croesi (e.e. sebra, pelican, pâl ac ati) **neu**
 - Cyfnod cerddwyr wrth y goleuadau traffig **neu**
 - Hebryngwr Croesfan Ysgol.
- 5.3 Os oes angen croesi ffordd dylai'r gweledd yn y lleoliad ganiatáu i gerbyd stopio, o ystyried cyflymder yr 85fed canradd (y cyflymder y mae 85% o'r cerbydau'n teithio islaw) o'r llif traffig. Dylid cymryd pellteroedd stopio cerbydau fel y rhai a nodir yn Rheolau'r Ffordd Fawr. Mewn llawer o ardaloedd gwledig, mae'n debygol y bydd angen arfer barn barhaus. Ni all unrhyw feini prawf ddarparu'r holl arweiniad nac atebion i bob sefyllfa bosibl.
- 5.4 Os oes rhaid croesi ffyrdd i ddefnyddio troedffordd neu i wella llinellau gweld, efallai y bydd angen rhoi cyngor ar fannau croesi diogel. Ar rai ffyrdd gwledig efallai na fydd y droedffordd yn barhaus.
- 5.5 Bydd yn rhaid gwneud dyfarniad gwybodus ynghylch argaeledd mannau "cam i lawr".
- 5.6 Gellir asesu pa mor anodd yw croesi safle drwy ystyried nifer y bylchau yn llif y traffig sy'n dderbyniol i gerddwyr. Gall traffig sy'n llifo'n rhydd greu bylchau ar hap ac yn weddol aml, ond mae cyflymderau'n tueddu i fod yn uwch, a byddai angen i fylchau fod yn hirach er mwyn croesi'r ffordd yn ddiogel.
- 5.7 Mae bwllch derbyniol o ran croesi o un ochr y ffordd i'r llall yn amrywio rhwng pob person. Bydd y rhan fwyaf o bobl yn gallu croesi dwy lôn o draffig trefol arferol mewn 4 i 6 eiliad. Efallai y bydd angen bylchau mwy o tua 10 i 12 eiliad ar rai eraill.
- 5.8 Argymhellir bod yr arolwg yn cofnodi nifer y bylchau ym mhob cyfnod o 5 munud sy'n hwy nag amser croesi'r ffordd, gan ddefnyddio un metr yr eiliad fel y cyflymder cerdded. Mae pedwar bwllch ym mhob cyfnod o 5 munud yn dynodi ffordd y gellir ei chroesi heb ormod o oedi. Gallai bylchau hirach fod wedi'u dosbarthu'n fylchau lluosog yn hytrach nag 1 bwllch yn unig.
- 5.9 Gyda'r meini prawf uchod mewn golwg, cynhaliwyd arolygon traffig i sefydlu llifedd, cyflymder yr 85fed canradd a bylchau croesi yn y lleoliadau canlynol:

- 5.9.1 Mae croesfan heb ei rheoli i gerddwyr ar **Is-llwybr 2** yn cysylltu'r naill ochr a'r llall i'r B4595 yr Heol Fawr, lle mae angen i gerddwyr groesi i sicrhau cysylltedd rhwng llwybrau troed cyfagos. Er bod llif traffig yn ymddangos yn isel i ganolig yn ystod amser yr asesiad (roedd gwaith ffordd yn cael ei gynnal gyda rheolaeth traffig dros dro ar waith) a'r gwelededd yn dda, roedd cyflymder dynesu'n ymddangos yn uwch na'r terfyn o 30mya (o bosibl oherwydd natur wledig agored y ffordd), ac roedd angen asesu cyfleoedd croesi.

- 5.10 Cynhaliodd Swyddogion Trafnidiaeth RhCT gyfrifiadau traffig yn y lleoliad hwn ar y B4595 yr Heol Fawr.
- 5.11 Mae'r Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr – Mehefin 2014 yn amlinellu'r hyn sydd ei angen wrth asesu Llif Traffig ar Ffyrdd.
- 5.11.1 Ystyr llif traffig isel yw ffyrdd sydd â llif traffig o dan 400 o gerbydau mewn cyfnod o awr; llif traffig canolig yw ffyrdd sydd â llif traffig rhwng 400 ac 840 cerbyd yr awr; a llif traffig trwm yw ffyrdd sydd â llif traffig o dros 840 o gerbydau yr awr.
- 5.11.2 Bydd y rhan fwyaf o bobl yn gallu croesi dwy lôn o draffig trefol arferol mewn 4 i 6 eiliad. Ystyrir bod pedwar bwlch o'r fath o fewn cyfnod o 5 munud yn dderbyniol. Ar gyfer yr adroddiad hwn, rydym wedi defnyddio 6 eiliad a lle mae'r bwlch yn fwy na neu'n hafal i 12 eiliad mae hyn wedi'i gyfrif fel 2 neu fwy o fylchau.
- 5.12 Cynhaliwyd cyfrifiadau traffig mewn nifer o leoliadau fel y manylir isod, gyda chyfrifiadau rhwng 07:45 a 08:45 a 15:00 a 16:00. Yn unol â Chanllawiau Teithio gan Ddysgwyr, mae'r cyfnod a gofnododd y traffig mwyaf wedi'i gynnal eto i gadarnhau dibynadwyedd y data.
- 5.12.1 **Lleoliad – B4595 yr Heol Fawr ar y ffordd ddynesu at y man croesi heb ei reoli ger Safle Bws y Three Horseshoes – 11/11/2024**
- ❖ **Yn y bore:** 693 cerbyd yr awr, llif traffig canolig. Roedd bylchau o 6 eiliad yn ystod pob cyfnod o 5 munud yn amrywio o 6 i 15, gyda chyfanswm o 150 o fylchau dros y cyfnod awr.
 - ❖ **Yn y prynhawn:** 611 cerbyd yr awr, llif traffig canolig. Roedd bylchau o 6 eiliad yn ystod pob cyfnod o 5 munud yn amrywio o 10 i 23, gyda chyfanswm o 187 o fylchau dros y cyfnod awr.

**Lleoliad – B4595 yr Heol Fawr ar y ffordd ddynesu at y man croesi hen ei rheoli ger
Arhosfan Bws y Three Horseshoes – 12/11/2024**

- ❖ **Yn y bore:** 845 cerbyd yr awr, llif traffig canolig i drwm. Roedd bylchau o 6 eiliad yn ystod pob cyfnod o 5 munud yn amrywio o 8 i 15, gyda chyfanswm o 130 o fylchau dros y cyfnod awr. (nodwyd cynnydd mewn traffig oherwydd tagfeydd ar yr A470, ond roedd digon o fylchau o hyd i ganiatáu croesi'n ddiogel).

**Mae'r llif traffig a'r bylchau yn y lleoliad hwn ar gyfer y bore a'r prynhawn yn bodloni'r
meini prawf a amlinellir yn y Canllawiau Teithio gan Ddysgwyr.**

6. Materion Cymdeithasol

- 6.1 Mae rhan o lwybr troed defnydd a rennir ar y **Prif Lwybr** am tua 100metr, ar ôl trosbont y rheilffordd ar yr A473 Heol Tonteg. Nid oes gan y rhan hon fawr ddim, os o gwbl, o adeiladau'n edrych drosto neu wylidwriaeth naturiol, ac eithrio gan gerddwyr eraill. Byddai'r llwybr troed yn elwa pe bai coed a llystyfiant yn cael eu clirio i wella cysur cerddwyr, lled defnyddiadwy a lefelau goleuo - gweler **ffotograff 6.1** isod.

Delwedd 6.1 – Rhan o lwybr defnydd a rennir rhwng Heol Tonteg a'r Heol Fawr

- 6.2 Mae darn o droedffordd ar ei ben ei hun ar **Is-llwybr 2** am tua 1600metr rhwng yr ardal breswyl yn Nhrefforest, gan fynd tua'r de/de-ddwyrain ar hyd y B4595 Heol Llanilltud a'r Heol Fawr. Nid oes gan y rhan hon fawr ddim, os o gwbl, o adeiladau'n edrych drosto neu wylidwriaeth naturiol, ac eithrio gan eiddo achlysurol, cerddwyr eraill a cherbydau sy'n mynd heibio, gweler Delwedd 6.2 isod.

Delwedd 6.2 – Y B4594 Heol Llanilltud / yr Heol Fawr rhwng Treforest a Thon-teg

- 6.3 Efallai y bydd materion eraill hefyd nad ydynt yn amlwg o asesiad ar droed, y byddai grwpiau defnyddwyr eraill yn eu nodi. Byddai angen i'r awdurdod lleol ystyried yr agweddau hyn gyda'r Heddlu ac asiantaethau diogelu eraill.

7. Data Gwrthdrawiadau

- 7.1 Ymchwiliwyd i ddata gwrthdrawiadau cerddwyr ar gyfer y 5 mlynedd rhwng 2020 a 2024 (wedi'u dilysu) trwy Crashmap.co.uk a data Gwrthdrawiadau Ffyrdd a Gofnodwyd gan yr Heddlu. Sylwch fod y Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr yn ei gwneud yn ofynnol i aseswyr ymgorffori 3 blynedd o hanes gwrthdrawiadau wrth asesu llwybr.
- 7.2 Mae'r data gwrthdrawiadau wedi cael ei ymchwilio yn ystod yr amseroedd y byddai plant ysgol yn cerdded y llwybr i nodi amodau traffig arferol yn ystod yr amser. Mae'r amseroedd hyn wedi'u nodi'n 07:00 – 09:30 ar gyfer taith yn y bore, a 14:30 – 17:00 ar gyfer taith yn y prynhawn.
- 7.3 Nid oedd unrhyw wrthdrawiadau a oedd yn ymwneud â cherddwyr ar hyd yr is-llwybrau yn ystod y cyfnod a aseswyd.
- 7.4 Digwyddodd y gwrthdrawiadau canlynol ar y **Prif Lwybr**:
- 1 gwrthdrawiad a arweiniodd at fân anafiadau ar yr Heol Fawr ger safle bws Neuadd y Plwyf. Dyddiad 06/11/2019
 - 1 gwrthdrawiad difrifol ar yr Heol Fawr Ton-teg wrth Gyffordd Tesco Express. Dyddiad 07/09/2023

8. Trosolwg Llwybr

8.1 Prif Lwybr – Ysgol Afon Wen i Ysgol Garth Olwg

8.1.1 Mae terfynau cyflymder yn amrywio ar hyd y llwybr o 20mya i 30mya, fodd bynnag mae terfyn cyflymder o 20mya yn ei le ar hyd y rhan fwyaf o'r llwybr.

8.1.2 Mae darnau di-dor o droedffordd mewn cyflwr rhesymol ar hyd y llwybr.

8.1.3 Gwelwyd bod coed a llystyfiant yn hongian uwchben y droedffordd yn y lleoliadau canlynol:

- **Prif Lwybr** - Ar hyd yr A4054 Heol Caerdydd.
- **Prif Lwybr** – Troedffordd Heol Tonteg yr A473 rhwng mynedfa garej Esso a throsbont y rheilffordd.
- **Prif Lwybr** – Y llwybr troed defnydd a rennir y tu hwnt i drosbont y rheilffordd ar hyd yr A473 Heol Tonteg.
- **Prif Lwybr** – Ar hyd yr Heol Fawr wrth ddynesu at Ysgol Garth Olwg.

Mae angen gwaith cynnal a chadw parhaus i sicrhau y gall cerddwyr fynd heibio'i gilydd yn ddiogel.

8.1.4 Mae croesfan ffordd lydan wrth y fynedfa gyffordd i Ystad Ddiwydiannol Trefforest / garej Esso ar Heol Tonteg, lle mae angen i gerddwyr groesi i sicrhau cysylltedd rhwng llwybrau troed cyfagos. Mae'r gwelededd yn dda ac roedd llif y traffig yn isel yn ystod amser yr asesiad, felly roedd y cyfleoedd croesi yn bodloni'r meini prawf a amlinellir yn y Canllawiau Teithio gan Ddysgwyr.

8.1.5 Mae rhannau ar hyd y llwybrau lle mae parcio ar droedffordd yn cyfyngu ar led y llwybr troed y gellir ei ddefnyddio:

- **Prif Lwybr** - Ar hyd yr A4054 Heol Caerdydd gyferbyn â chwrt blaen y garej segur.
- **Prif Lwybr** - Ar hyd yr A4054 Heol Caerdydd ym Maes Williams.

Gall cerbydau sy'n rhwystro llwybrau troed effeithio ar lwybrau cerdded, ond mae'r carfanau plismona cymdogaeth leol yn gweithio gyda thrigolion i helpu i leihau'r risgiau i gerddwyr gan gerbydau sydd wedi'u parcio fan hyn a fan draw.

8.1.6 Mae goleuadau stryd ar hyd y llwybr, er bod angen gwaith cynnal a chadw parhaus ar goed mewn rhai ardaloedd i sicrhau nad yw lefelau golau yn cael eu peryglu.

8.1.7 Mae ymchwiliad wedi'i gynnal i wrthdrawiadau a arweiniodd at farwolaeth cerddwyr am y 5 mlynedd rhwng 2020 a 2024. Mae'r data'n dangos bod 2 wrthdrawiad wedi digwydd yn ystod y cyfnod a ddadansoddwyd gan arwain at 1 achos o fân anafiadau i gerddwr ac 1 achos o anafiadau difrifol i gerddwr. Ni nodwyd unrhyw glystyrau na thueddiadau.

8.1.8 Ar ffyrdd ymyl, ystyriwyd bod yr amodau a arsylwyd yn darparu amgylchedd diogel i gerddwyr groesi. Aseswyd bod risg isel o wrthdaro rhwng cerbydau / cerddwyr, a nodwyd bod digon o fylchau croesi i gydymffurfio â Chanllawiau Teithio gan Ddysgwyr. Ar adeg yr ymweliad safle, pan welwyd cerddwyr yn croesi, roeddent yn gallu gwneud hynny heb unrhyw drafferthion.

8.1.9 Mae cyfleusterau croesi yn y lleoliadau canlynol:

- Croesfan â signalau – Ger cyffordd Lôn yr Ysgol a'r A4054 Heol Caerdydd.
- Croesfan heb ei rheoli (lloches i gerddwyr) – Ger mynedfa gefn tafarn Upper Boat Inn ar yr A4054 Heol Caerdydd.
- Croesfan â signalau – Ar draws y B4595 yr Heol Fawr yn cysylltu â A473 Heol Tonteg.
- Croesfan â signalau - Ar gyffordd yr A473 Heol Tonteg / Heol yr Eglwys â'r B4595 yr Heol Fawr.
- Croesfan â signalau – Tu allan i Barc Tonteg ar yr A4233 Stryd Fawr.
- Croesfan heb ei rheoli (lloches i gerddwyr) – Tu allan i rif 12 Tai Llwyn-y-Celyn ar y B4595 yr Heol Fawr.
- Croesfannau â signalau- Ar bob un o'r 4 cangen o'r gyffordd rhwng Heol Sant Illtyd / Heol yr Orsaf a'r B4595 yr Heol Fawr.
- Croesfan â signalau – Wrth fynedfa gyffordd Ysgol Garth Olwg.
- Croesfannau â signalau– Prifysgol De Cymru ar y B4595 Heol Llanilltud.
- Croesfan heb ei rheoli (twmpath ffordd) – Tu allan i rif 18 y B4595 Heol Llanilltud
- Croesfan heb ei rheoli – Ger Oak House ar y B4595 yr Heol Fawr.

8.1.10 Mae rhan o lwybr troed defnydd a rennir rhwng Heol Tonteg a'r Heol Fawr lle nad oes gan y llwybr troed fawr ddim, os o gwbl, o adeiladau'n edrych drosto neu wyladwriaeth naturiol, ac eithrio gan gerddwyr eraill. Byddai'r llwybr yma'n elwa pe bai coed a llystyfiant yn cael eu clirio i wella cysur cerddwyr, lefelau goleuo a gwneud y mwyaf o'r lled defnyddiadwy.

8.1.11 Daeth yr asesiad ar droed i'r casgliad bod y llwybrau troed cyfagos yn rhai sydd wedi'u cysylltu'n dda ar hyd y llwybr, gyda chyfleusterau croesi digonol (rhai wedi'u rheoli a heb eu rheoli) a chyfnodau cerddwyr wrth oleuadau traffig i gerddwyr allu croesi'n ddiogel. O ganlyniad, ni ofynnwyd am ragor o wybodaeth am lifoedd traffig na gwybodaeth arolwg bylchau.

8.2 Is-lwybr 1 – Ysgol Gyfun y Cardinal Newman Eglwys Gatholig Rhufain i Heol Caerdydd (Yn ymuno â'r Prif Lwybr)

8.2.1 Mae'r llwybr o fewn terfyn cyflymder 20mya.

8.2.2 Mae darnau di-dor o droedffyrdd mewn cyflwr rhesymol ar hyd y llwybr.

8.2.3 Mae rhannau lleol o'r llwybr lle mae lled y llwybr troed yn cael ei leihau gan gerbydau'n parcio arnyn nhw. Gall hyn effeithio ar llwybrau cerdded, ond mae'r carfanau plismona cymdogaeth leol yn gweithio gyda thrigolion i helpu i leihau'r risgiau i gerddwyr gan gerbydau sydd wedi'u parcio fan hyn a fan draw.

8.2.4 Mae goleuadau stryd ar hyd y llwybr, er bod angen gwaith cynnal a chadw parhaus ar goed mewn rhai ardaloedd i sicrhau nad yw lefelau golau yn cael eu peryglu.

8.2.5 Mae ymchwiliad i wrthdrawiadau cerddwyr wedi'i gynnal rhwng 2020 a 2024. Nid oedd unrhyw wrthdrawiadau a oedd yn ymwneud â cherddwyr yn ystod yr amseroedd a aseswyd.

8.2.6 Ar ffyrdd ymyl, ystyriwyd bod yr amodau a arsylwyd yn darparu amgylchedd diogel i gerddwyr groesi. Aseswyd bod risg isel o wrthdaro rhwng cerbydau / cerddwyr, a nodwyd bod digon o fylchau croesi i gydymffurfio â Chanllawiau Teithio gan Ddysgwyr. Ar adeg yr ymweliad safle, pan welwyd cerddwyr yn croesi, roeddent yn gallu gwneud hynny heb unrhyw drafferthion.

8.2.7 Nid oes unrhyw gyfleusterau croesi wedi'u rheoli ar hyd yr Is-lwybr hwn.

8.2.8 Daeth yr asesiad ar droed i'r casgliad bod y llwybrau troed cyfagos yn rhai sydd wedi'u cysylltu'n dda ar hyd y llwybr, gyda chyfleusterau croesi digonol (rhaid wedi'u rheoli a heb eu rheoli) a chyfnodau cerddwyr wrth oleuadau traffig i gerddwyr allu croesi'n ddiogel. O ganlyniad, ni ofynnwyd am ragor o wybodaeth am lifoedd traffig na gwybodaeth arolwg bylchau.

8.3 Is-lwybr 2 - Prifysgol De Cymru i'r gyffordd rhwng Heol yr Eglwys/Heol Tonteg a'r Heol Fawr (Yn ymuno â'r Prif Lwybr)

8.3.1 Mae terfynau cyflymder yn amrywio ar hyd y llwybr o 20mya i 40mya, fodd bynnag mae terfyn cyflymder o 30/40mya yn ei le ar hyd y rhan fwyaf o'r llwybr.

8.3.2 Mae darnau di-dor o droedffordd mewn cyflwr rhesymol ar hyd y llwybr.

8.3.3 Mae darnau ar wahân o droedffordd rhwng yr ardal breswyl yn Nhrefforest yn mynd tua'r de ar hyd y B4594 Heol Llanilltud / yr Heol Fawr (i'r gyffordd fach sy'n arwain at Maddison House / Korbuid), lle mae lled y droedffordd yn lleihau i tua 1.0m metr oherwydd (yn bennaf) canghennau coed sy'n hongian drosodd a llystyfiant y tu ôl i'r llwybr troed. Mae angen gwaith cynnal a chadw parhaus i sicrhau y gall cerddwyr fynd heibio'i gilydd yn ddiogel.

8.3.4 Mae rhannau lleol o'r llwybr lle mae lled y llwybr troed yn cael ei leihau gan gerbydau sy'n rhwystro llwybrau troed. Gall hyn effeithio ar lwybrau cerdded, ond mae'r carfanau plismona cymdogaeth leol yn gweithio gyda thrigolion i helpu i leihau'r risgiau i gerddwyr gan gerbydau sydd wedi'u parcio fan hyn a fan draw.

8.3.5 Mae goleuadau stryd ar hyd y llwybr, er bod angen gwaith cynnal a chadw parhaus ar goed mewn rhai ardaloedd i sicrhau nad yw lefelau golau yn cael eu peryglu.

8.3.6 Mae ymchwiliad i wrthdrawiadau cerddwyr wedi'i gynnal rhwng 2020 a 2024. Nid oedd unrhyw wrthdrawiadau a oedd yn ymwneud â cherddwyr yn ystod yr amseroedd a aseswyd.

8.3.7 Ar ffyrdd ymyl, ystyriwyd bod yr amodau a arsylwyd yn darparu amgylchedd diogel i gerddwyr groesi. Aseswyd bod risg isel o wrthdaro rhwng cerbydau / cerddwyr, a nodwyd bod digon o fylchau croesi i gydymffurfio â Chanllawiau Teithio gan Ddysgwyr. Ar adeg yr ymweliad safle, pan welwyd cerddwyr yn croesi, roeddent yn gallu gwneud hynny heb unrhyw drafferthion.

8.3.8 Mae cyfleusterau croesi wedi'u rheoli yn y lleoliadau canlynol:

- Croesfannau â signalau— Prifysgol De Cymru ar y B4595 Heol Llanilltud.
- Croesfan heb ei rheoli (twmpath ffordd) – Y tu allan i rif 18 y B4595 Heol Llanilltud
- Croesfan heb ei rheoli – Ger Oak House ar y B4595 yr Heol Fawr.

8.3.9 Mae darnau ar wahân o droedffordd ar hyd y B4594 Heol Llanilltud a'r Heol Fawr (i'r gyffordd fach sy'n arwain at Maddison House / Korbuid), lle nad oes gan y llwybr troed fawr ddim, os o gwbl, o adeiladau'n edrych drosto neu wylidwriaeth naturiol, ac eithrio gan eiddo achlysurol, cerddwyr eraill a cherbydau sy'n mynd heibio.

Cynhaliwyd cyfrifiadau traffig mewn un lleoliad, gyda chyfrifiadau rhwng 07:45 a 08:45 a 15:00 a 16:00, gan gynnal ailymweliad ar ddiwrnod gwahanol yn y prynhawn, lle'r oedd y cyfrif traffig uchaf. Cynhaliwyd cyfrifiadau traffig yn y lleoliad canlynol fel y nodir yn Adran 5, B4595 yr Heol Fawr wrth ddynesu at y man croesi heb ei reoli ger safle bws y Three Horseshoes. Mae'r llif traffig a'r bylchau yn y lleoliad hwn ar gyfer y bore a'r prynhawn yn bodloni'r meini prawf a amlinellir yn y Canllawiau Teithio gan Ddysgwyr.

9. Casgliad ac Argymhellion

9.1 Prif Lwybr – Ysgol Afon Wen i Ysgol Garth Olwg

Mae'r llwybr yn bodloni'r meini prawf ac ystyrir ei fod ar gael i'w gerdded yn unol â chanllawiau Teithio gan Ddysgwyr. Serch hynny, gellid ystyried gwelliannau pellach i'r llwybr cerdded i wella amodau ar gyfer defnyddwyr y llwybr. Mae'r rhain yn cynnwys y canlynol:

- Monitro cyflwr coed a dail sy'n hongian. Lle mae coed a/neu ddail yn hongian neu'n ymledu i lwybrau troed, dylid torri'r ardaloedd hyn yn ôl i wella'r lled defnyddiadwy, llinellau gweld a gwyliadwriaeth naturiol. Yn ogystal â hyn, dylid symud malurion dail oddi ar lwybrau troed pan fo angen.
- Monitro rhwystrau troedffyrdd. Lle mae lled llwybrau troed yn cael ei gyfyngu gan geir wedi'u parcio, dylid gweithredu ar y cyd ag Adran briodol y Cyngor / carfanau plismona cymdogaeth leol.

9.2 Is-llwybr 1 – Ysgol Gyfun y Cardinal Newman Eglwys Gatholig Rhufain i Heol Caerdydd (Yn ymuno â'r Prif Lwybr)

Mae'r llwybr yn bodloni'r meini prawf ac ystyrir ei fod ar gael i'w gerdded yn unol â chanllawiau Teithio gan Ddysgwyr. Serch hynny, gellid ystyried gwelliannau pellach i'r llwybr cerdded i wella amodau ar gyfer defnyddwyr y llwybr. Mae'r rhain yn cynnwys y canlynol:

- Monitro cyflwr coed a dail sy'n hongian. Lle mae coed a/neu ddail yn hongian neu'n ymledu i lwybrau troed, dylid torri'r ardaloedd hyn yn ôl i wella'r lled defnyddiadwy, llinellau gweld a gwyliadwriaeth naturiol. Yn ogystal â hyn, dylid symud malurion dail oddi ar lwybrau troed pan fo angen.
- Monitro rhwystrau troedffyrdd. Lle mae lled llwybrau troed yn cael ei gyfyngu gan geir wedi'u parcio, dylid gweithredu ar y cyd ag Adran briodol y Cyngor / carfanau plismona cymdogaeth leol.

9.3 Is-llwybr 2 - Prifysgol De Cymru i'r gyffordd rhwng Heol yr Eglwys/Heol Tonteg a'r Heol Fawr (Yn ymuno â'r Prif Lwybr)

Mae'r llwybr yn bodloni'r meini prawf ac ystyrir ei fod ar gael i'w gerdded yn unol â chanllawiau Teithio gan Ddysgwyr. Serch hynny, gellid ystyried gwelliannau pellach i'r llwybr cerdded i wella amodau ar gyfer defnyddwyr y llwybr. Mae'r rhain yn cynnwys y canlynol:

- Monitro cyflwr coed a dail sy'n hongian. Lle mae coed a/neu ddail yn hongian neu'n ymledu i lwybrau troed, dylid torri'r ardaloedd hyn yn ôl i wella'r lled defnyddiadwy, llinellau gweld a gwyliadwriaeth naturiol. Yn ogystal â hyn, dylid symud malurion dail oddi ar lwybrau troed pan fo angen.
- Monitro rhwystrau troedffyrdd. Lle mae lled llwybrau troed yn cael ei gyfyngu gan geir wedi'u parcio, dylid gweithredu ar y cyd ag Adran briodol y Cyngor / carfanau plismona cymdogaeth leol.

REDSTART

Quest House
St Mellons Business Park
Fortran Rd, St. Mellons
Cardiff
CF3 0EY

www.redstartwales.com

